Επαναφορτιζόμενοι φακοί ή φακοί μπαταρίας: ποιοι ταιριάζουν σε εσάς;

Δύο κόσμοι φωτισμού στο χέρι σας

Όταν ψάχνετε για έναν αξιόπιστο φακό χειρός, μια από τις πρώτες επιλογές που θα κάνετε αφορά την πηγή ενέργειας. Από τη μία, οι επαναφορτιζόμενοι φακοί που φορτίζουν μέσω USB ή βάσης. Από την άλλη, οι κλασικοί φακοί που λειτουργούν με αντικαταστάσιμες μπαταρίες, είτε αλκαλικές είτε λιθίου. Κάθε λύση έχει τα δικά της πλεονεκτήματα και μειονεκτήματα, και η σωστή επιλογή εξαρτάται από το πώς, πού και πόσο συχνά χρησιμοποιείτε τον φακό σας.

Σε αυτό το άρθρο θα συγκρίνουμε τις δύο τεχνολογίες, εστιάζοντας σε πρακτικά ζητήματα όπως η φωτεινότητα, η αυτονομία, το βάρος και η αντοχή. Δεν θα βρείτε ονόματα εταιρειών ή μοντέλων, μόνο τα χαρακτηριστικά που πρέπει να γνωρίζετε για να αποφασίσετε μόνοι σας.

Πώς λειτουργεί κάθε τύπος

Οι επαναφορτιζόμενοι φακοί ενσωματώνουν μια μπαταρία ιόντων λιθίου ή NiMH, η οποία επαναφορτίζεται από το ηλεκτρικό δίκτυο μέσω ενός καλωδίου ή μιας ειδικής βάσης. Δεν χρειάζονται αντικατάσταση μπαταριών, αρκεί να έχετε πρόσβαση σε ρεύμα ή σε φορητό power bank. Η φόρτιση διαρκεί συνήθως λίγες ώρες και η αυτονομία κυμαίνεται ανάλογα με την χωρητικότητα και την ένταση φωτισμού.

Οι φακοί με μπαταρίες, από την άλλη, βασίζονται σε αλκαλικές ή λιθίου μπαταρίες μιας χρήσης. Τοποθετείτε τις μπαταρίες, ανάβετε τον φακό και όταν αδειάσουν τις αλλάζετε. Είναι η παλιότερη και πιο διαδεδομένη μέθοδος, με το πλεονέκτημα ότι οι μπαταρίες είναι διαθέσιμες σχεδόν παντού. Η φωτεινότητα εδώ εξαρτάται από την ποιότητα των μπαταριών και τον σχεδιασμό του φακού.

Αυτονομία και ετοιμότητα

Η αυτονομία είναι ίσως το πιο κρίσιμο σημείο σύγκρισης. Ένας επαναφορτιζόμενος φακός μπορεί να προσφέρει πολλές ώρες λειτουργίας σε μέτρια ένταση, αλλά μόλις αδειάσει η μπαταρία του, σταματάει απότομα. Αν βρίσκεστε σε μια βόλτα στο βουνό ή σε ένα ψάρεμα και δεν έχετε μαζί σας φορτιστή ή power bank, ο φακός γίνεται άχρηστος μέχρι να βρείτε ρεύμα. Γι' αυτό, όσοι επιλέγουν επαναφορτιζόμενους φακούς συχνά κουβαλούν και έναν εφεδρικό φακό με μπαταρίες ή ένα power bank.

Αντίθετα, ένας φακός με μπαταρίες σας επιτρέπει να κουβαλάτε μερικές έξτρα μπαταρίες στην τσέπη ή στην τσάντα σας. Όταν τελειώσει η μία, βάζετε την επόμενη. Αυτή η απλότητα τον καθιστά ιδανικό για περιπτώσεις όπου δεν υπάρχει πρόσβαση σε ηλεκτρικό ρεύμα, όπως σε ένα camping ή σε μια βόλτα σε απομακρυσμένη περιοχή. Το μειονέκτημα είναι ότι οι μπαταρίες κοστίζουν χρήματα και πρέπει να αγοράζονται εκ των προτέρων, ενώ αν δεν έχετε ανταλλακτικές, ο φακός μένει σκοτεινός.

Φωτεινότητα και δέσμη φωτός

Και οι δύο τύποι μπορούν να επιτύχουν υψηλή φωτεινότητα, αλλά υπάρχουν κάποιες διαφορές. Οι επαναφορτιζόμενοι φακοί, επειδή συχνά χρησιμοποιούν μπαταρίες λιθίου υψηλής τάσης, μπορούν να τροφοδοτήσουν πολύ ισχυρά LED και να παράγουν μια έντονη, μακρινή δέσμη. Είναι συνήθως πιο συμπαγείς για την ισχύ που προσφέρουν. Από την άλλη, οι φακοί με αλκαλικές μπαταρίες μπορεί να μην φτάνουν τα ίδια επίπεδα φωτεινότητας, ειδικά αν χρησιμοποιούν μπαταρίες μικρής χωρητικότητας, αλλά υπάρχουν και μοντέλα που δέχονται μπαταρίες λιθίου και αποδίδουν εξαιρετικά.

Η δέσμη φωτός επηρεάζεται περισσότερο από τον σχεδιασμό του φακού (καθρέφτης, φακός, ρύθμιση εστίασης) παρά από την πηγή ενέργειας. Και οι δύο κατηγορίες μπορούν να έχουν είτε ευρεία δέσμη για κοντινή χρήση είτε στενή για μακρινή παρατήρηση. Αυτό που αλλάζει είναι η σταθερότητα της φωτεινότητας: οι επαναφορτιζόμενοι φακοί συχνά διατηρούν σταθερή φωτεινότητα μέχρι να αδειάσει η μπαταρία, ενώ οι φακοί με αλκαλικές μπαταρίες βλέπουν σταδιακή μείωση της φωτεινότητας καθώς εξαντλούνται.

Βάρος και μέγεθος

Το βάρος και το μέγεθος είναι πρακτικά ζητήματα, ειδικά αν κουβαλάτε τον φακό για ώρες. Οι επαναφορτιζόμενοι φακοί τείνουν να είναι ελαφρύτεροι για την ίδια χωρητικότητα, επειδή οι μπαταρίες λιθίου είναι πιο ελαφριές από τις αλκαλικές. Επιπλέον, δεν χρειάζονται χώρο για θήκη μπαταριών που να χωράει πολλές μπαταρίες, οπότε το σώμα τους μπορεί να είναι πιο λεπτό.

Οι φακοί με μπαταρίες, ειδικά αυτοί που δέχονται πολλές μπαταρίες (π.χ. 4 ή 6 AA), μπορεί να είναι πιο ογκώδεις και βαριοί. Αυτό δεν είναι πάντα κακό: ένας μεγαλύτερος φακός μπορεί να έχει καλύτερη απαγωγή θερμότητας και να αντέχει σε πιο σκληρές συνθήκες. Αν όμως θέλετε έναν φακό που να χωράει στην τσέπη σας ή να τον έχετε πάντα μαζί σας, η επαναφορτιζόμενη λύση κερδίζει εύκολα.

Αντοχή και μακροζωία

Η αντοχή ενός φακού χειρός εξαρτάται κυρίως από την ποιότητα κατασκευής του, την προστασία από νερό και σκόνη (βαθμός IP) και το υλικό του σώματος (αλουμίνιο, πλαστικό, κράμα). Τόσο οι επαναφορτιζόμενοι όσο και οι με μπαταρίες μπορούν να είναι εξίσου ανθεκτικοί. Ωστόσο, υπάρχει μια διαφορά: η μπαταρία λιθίου σε έναν επαναφορτιζόμενο φακό έχει περιορισμένο κύκλο ζωής. Μετά από 300-500 φορτίσεις, η χωρητικότητά της μειώνεται αισθητά και κάποια στιγμή θα χρειαστεί αντικατάσταση. Αυτό σημαίνει ότι ο φακός μπορεί να "πεθάνει" μετά από μερικά χρόνια, εκτός αν η μπαταρία είναι αντικαταστάσιμη.

Οι φακοί με μπαταρίες δεν έχουν αυτό το πρόβλημα. Το σώμα του φακού μπορεί να κρατήσει δεκαετίες, αρκεί να μην σκουριάσουν οι επαφές. Απλώς αλλάζετε μπαταρίες και συνεχίζετε. Από την άλλη, αν χρησιμοποιείτε αλκαλικές μπαταρίες, πρέπει να τις αφαιρείτε αν δεν θα χρησιμοποιήσετε τον φακό για μεγάλο διάστημα, γιατί μπορεί να διαρρεύσουν και να καταστρέψουν τον φακό. Οι μπαταρίες λιθίου δεν έχουν αυτό το μειονέκτημα και είναι πιο ακριβές.

Πότε επιλέγετε τον έναν ή τον άλλον

Η επιλογή ανάμεσα σε επαναφορτιζόμενο φακό και φακό με μπαταρίες εξαρτάται από τη συχνότητα και τον τρόπο χρήσης. Αν χρησιμοποιείτε τον φακό καθημερινά ή σχεδόν καθημερινά, η επαναφορτιζόμενη λύση είναι πιο βολική και οικονομική μακροπρόθεσμα. Δεν χρειάζεται να αγοράζετε μπαταρίες, και η φόρτιση γίνεται εύκολα στο σπίτι ή στο γραφείο.

Αν όμως ο φακός σας είναι εφεδρικό εργαλείο για ώρα ανάγκης, ή αν τον χρησιμοποιείτε σε ταξίδια, camping, ψάρεμα ή άλλες δραστηριότητες μακριά από ρεύμα, τότε ένας φακός με μπαταρίες (ή τουλάχιστον ένας υβριδικός που δέχεται και μπαταρίες μιας χρήσης) είναι ασφαλέστερη επιλογή. Σε περίπτωση διακοπής ρεύματος, αν ο επαναφορτιζόμενος φακός είναι άδειος, δεν έχετε τρόπο να τον φορτίσετε. Με έναν φακό μπαταρίας, απλά βάζετε καινούριες μπαταρίες και είστε έτοιμοι.

Υπάρχουν και υβριδικοί φακοί χειρός που συνδυάζουν και τα δύο: μπαταρία λιθίου που φορτίζεται, αλλά και δυνατότητα λειτουργίας με απλές μπαταρίες αν χρειαστεί. Αυτή είναι μια καλή λύση για όσους θέλουν την ευκολία της φόρτισης αλλά και την ασφάλεια της εναλλακτικής. Σε κάθε περίπτωση, η σωστή επιλογή είναι αυτή που ταιριάζει στο δικό σας πρόγραμμα και στις ανάγκες σας.

Τι να προσέξετε κατά την αγορά

Ανεξάρτητα από τον τύπο, υπάρχουν μερικά κοινά σημεία που αξίζει να ελέγξετε. Η φωτεινότητα μετριέται σε lumens: ψάξτε για τουλάχιστον 200-300 lumens για γενική

χρήση, ή περισσότερα αν χρειάζεστε μακρινή δέσμη. Η αυτονομία αναφέρεται συνήθως στη χαμηλότερη ένταση, οπότε δείτε και τη διάρκεια στη μέγιστη φωτεινότητα. Το βάρος και το μέγεθος πρέπει να είναι άνετα για το χέρι σας και να χωράνε εκεί που σκοπεύετε να τοποθετείτε τον φακό.

Επίσης, ελέγξτε τον διακόπτη: είναι εύκολος στο πάτημα ακόμα και με γάντια; Μήπως είναι τοποθετημένος σε σημείο που πατιέται κατά λάθος στην τσέπη; Τέλος, η αντοχή σε νερό (IPX4 ή ανώτερη) είναι χρήσιμη αν βγαίνετε έξω σε βροχή ή κοντά σε νερό. Οι φακοί χειρός που προορίζονται για έκτακτες ανάγκες ή υπαίθριες δραστηριότητες επωφελούνται από αντοχή σε πτώσεις και σκόνη.

Σε τελική ανάλυση, δεν υπάρχει μία σωστή απάντηση. Η απόφαση είναι προσωπική και βασίζεται στο πώς σκοπεύετε να χρησιμοποιήσετε τον φακό. Και οι δύο τύποι έχουν τη θέση τους σε ένα σπίτι, σε ένα αυτοκίνητο ή σε μια τσάντα εκδρομής. Το σημαντικό είναι να γνωρίζετε τα χαρακτηριστικά τους και να επιλέξετε αυτόν που σας καλύπτει καλύτερα.